

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**Etapa județeană/a municipiului București****Școli/secții cu predare în limba maghiară****17 martie 2018****Clasa a V-a****Varianța 1**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Totalul este de 120 de puncte.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Citește cu atenție următoarele texte:**A.**

De la fereastra camerei lui se vedea toată pădurea. Stejarii bătrâni și mofturoși își scuturau crengile grele alungând vântul, iar plopii înalți salutau plini de respect trecerea câte unui vultur. Vedea și puiul de brad, vorbăreț și tare nerăbdător să se amestece în discuțiile brazilor mari. Pe vremea aceea, pădurile erau pline de vise. Creșteau nestingerite la umbra ciupercilor; uneori le găseai sub mușchiul verde și moale de pe scoarța copacilor, iar în diminețile răcoroase de vară stăteau tolănite* pe câte o frunză de nufăr.

Puiul de licurici de-abia aștepta să-i crească aripioarele ca să iasă din scorbura lui și să le poată vedea mai bine, dar mai ales, să le poată culege. Toți cei din neamul lui erau culegători de vise. Unele erau colorate și frumos mirositoare. Acestea ajungeau de obicei la familiile de arici care-și căptușeau casele obosite de atâția țepi. Erau și vise galbene și duuuulci... acestea ajungeau la puii de urși care nu se mai puteau sătura de ele. Familia de ciocănituri le prefera pe cele mici, cât niște boabe de piper, pudrate cu tuș și pline de gădilici*.

Licuricii le culegeau doar pe cele coapte bine. Le îndesau în felinare*, iar noaptea, când pădurea dormea, zburau cu ele pe la toate porțile. Visele scânteiau ca într-o ploaie de artificii. Spre dimineață luminițele păleau, și unul câte unul felinarele se stingeau, semn că visele au ajuns la visătorii lor.

Laura Pamfiloiu, **Visul licuriciului**

*tolănit, tolănite – culcat, culcate

*felinar, felinare – lampă, lămpi

*pline de gădilici – neastâmpărate, agitate, energice

B.

Licuricii sunt niște insecte foarte îndrăgite, dar știm destul de puține lucruri despre ei. [...]

Licuricii sunt de fapt gândaci, membri nocturni* ai familiei Lampyridae. [...] În timpul zborului, aripile îi ajută la menținerea echilibrului.

Licuricii sunt cei mai eficienți producători de lumină din toată lumea. [...] Ei produc lumina printr-o reacție care le permite să strălucească fără a pierde căldură.

Toată lumea știe cum și-au primit licuricii numele, dar mulți nu știu cum se produce această strălucire. [...]

Lumina licuricilor clipește în mod unic pentru fiecare specie. Fiecare model este un semnal, care îi ajută să se găsească între ei, să comunice. Încă nu se știe care este procesul de stingere și de aprindere al luminilor.

Licuricii produc lumina, dar sunt utilizați și în medicină, www.blog.jorjette.ro

* nocturni – de noapte

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la cele două texte.

SUBIECTUL I – Lectură și redactare**(30 de puncte)****a. Înțelegerea textului ficțional/nonficțional****10 puncte**

1. Ilustrează, prin câte un exemplu, două trăsături ale unui personaj din textul A. **6 puncte**
2. Precizează un element referitor la licurici, care poate fi cercetat de oamenii de știință, utilizând informațiile din textul B. **4 puncte**

b. Scriere despre textul ficțional/nonficțional**10 puncte**

Prezintă, într-un text de 100 – 150 de cuvinte, relația dintre licurici și lumea lui așa cum reiese din cele două texte-suport.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea unui aspect comun al relației dintre licurici și lumea lui, surprins în textul A și în textul B;
- prezentarea unui aspect diferit al relației dintre licurici și lumea lui, surprins în textul A și în textul B;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun și a celui diferit;
- adecvarea conținutului la cerință.

Vei primi 10 puncte pentru redactarea răspunsului la punctul b. (utilizarea unui stil adecvat cerinței – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 100 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea – Elemente de construcție a comunicării**(60 de puncte)**

1. Scrie numărul de litere și numărul de sunete din cuvintele: *mușchiul, căpușeau, stingere*. **6 puncte**
2. Precizează numărul de consoane și numărul de vocale pentru fiecare dintre cuvintele: *pădurea, puil, păleau*. **6 puncte**
3. Menționează câte un sinonim potrivit pentru sensurile din text ale fiecăruia dintre cuvintele: *să se amestece, neamul* (din textul A), *menținerea* (din textul B). **6 puncte**
4. Notează câte un antonim pentru sensul din textul A al fiecăruia dintre cuvintele: *alungând, răcoroase, echilibru*. **6 puncte**
5. Transcrie din textul A, în coloane separate, câte două substantive pentru fiecare dintre genurile: masculin, feminin, neutru. **6 puncte**
6. Schimbă numărul substantivelor din următoarele structuri, realizând acordul cu adjectivele: *plopii înalți, mușchiul verde, diminețile răcoroase*. **6 puncte**
7. Grupează trei substantive articulate și trei substantive nearticulate din textele date, în coloane diferite. **6 puncte**
8. Selectează, din oricare text dat, două adjective, precizând numărul și genul. **6 puncte**
9. Rescrie verbul din secvența: *Lumina licuricilor clipește în mod unic pentru fiecare specie.*, la alte două timpuri ale modului indicativ, precizându-le. **6 puncte**
10. Transformă propoziția: *Visele scânteiau ca într-o ploaie de artificii.*, într-un enunț exclamativ, negativ. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de interculturalitate**(20 de puncte)**

Prezintă, într-un text de minimum 100 de cuvinte, rolul micilor viețuitoare în transformarea miraculoasă a lumii în care trăiesc, valorificând textele A și C.

C.

Trăia odată o bătrână care locuia singură, singurică, în partea de apus a țării. Ea avea o grădină și mândria grădinii ei era un strat cu lalele, de care bătrâna avea cea mai mare grijă.

În vremurile de atunci, mai trăiau în acele părți și vietăți mici sau zâne, cum le mai numeau oamenii, iar unul dintre locurile lor preferate de joacă era un câmp ce se întindea nu departe de casa bătrânei. Le plăcea acest loc cu deosebire, deoarece niciodată nu întâlneau pe aici străini care să se amestece în treburile lor. Aici se puteau juca în voie, dansând și cântând printre copaci, la lumina

lunii. Doar un singur lucru le necăjea. În nopțile calde, când luna strălucea cu putere, nu-și puteau adormi copiii. [...]

Dar una dintre zânele mame a găsit cum să iasă din încurcătură. [...] Zâna a zburat cu pruncul ei peste stratul de lalele și l-a așezat cu blândețe într-o lalea galbenă. Apoi, zâna-mamă s-a rotit de câteva ori în zbor în jurul florii, cântând un cântecel de leagăn și, în timp ce laleaua se legăna în adierea vântului de seară, micuțul adormi buștean. [...] Noaptea următoare, toate zânele-mame și-au dus bebelușii la stratul de lalele și au făcut la fel. Ele au ales lalelele după culorile preferate și și-au așezat pruncii în ele. În curând, din întregul strat se revărsau duioase cântece de leagăn și nu se mai auzea nicio șoaptă, căci pruncușorii zânelor dormeau duși în florile ce se legănau în vânt.

adaptare după **Stratul de lalele**, în vol. **Basme populare englezești**

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea rolului micilor viețuitoare în transformarea miraculoasă a lumii în care trăiesc, așa cum apare în cele două texte date;
- ilustrarea rolului prezentat, valorificând cele două texte date și experiența de lectură și/sau de viață;
- adecvarea conținutului la cerință.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 100 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa județeană/a municipiului București

Școli/secții cu predare în limba maghiară

17 martie 2018

Clasa a VI-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Totalul este de 120 de puncte.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Citește cu atenție următoarele texte:

A.

Apoi își continuă conversația cu calul Ralf, singura jucărie pe care o lua cu el în călătorii. Conversațiile cu Ralf erau și ele un prilej ca părinții lui Doru să-și dea ochii peste cap.

Doru îi vorbea lui Ralf într-o limbă inventată anume, din care părinții lui nu înțelegeau nimic. Iar Ralf îi răspundea copilului în aceeași limbă, numai de el auzită, numai de el înțeleasă.

Ralf era un banal căluț de plastic și nu știa să facă nimic. Adică se putea desface în două ca o nucă [...]. Descoperirea îl convinsese că are de-a face cu un căluț fermecat. De fapt, îi întărise această convingere, pentru că, din capul locului, fusese convins că doar un căluț fermecat l-ar fi putut privi ca Ralf, prin geamul unei vitrine. Atras de această privire, își târâse tatăl în magazin, să i-l cumpere [...].

Din ochii aceia a aflat el că pe căluț îl cheamă Ralf. Și cu ochii aceia i-a citit și căluțul numele – numele lui adevărat, nu diminutivul cu care îl alintau părinții. Căluțul știa că pe băiat îl chema Aleodor și așa îl și striga. Și-i povestea câte și mai câte, și-l sfătuia la fiecare pas, și nu o dată sfaturile lui îl scosese pe băiat din încurcătură.

Florin Bican, *Și v-am spus povestea așa*

B.

Caii au un simț al echilibrului bine dezvoltat și instinctul de a lupta sau de a fugi în caz de pericol. Legat de această necesitate de a scăpa de prădători în sălbăticie, caii au o trăsătură neobișnuită: sunt capabili de a dormi în picioare [...].

Corpul calului este zvelt, iar gâtul este puternic și are coamă. Trunchiul cu piept lat se sprijină pe patru membre lungi, musculoase, puternice, terminate cu câte un deget învelit în copită. [...]

Depinzând de rasă, îngrijire și mediu, calul modern domestic poate trăi între 25 și 30 de ani. Unii cai trăiesc peste 40 de ani și mai mult, dar aceștia sunt rarități. Cel mai bătrân cal cunoscut a fost „Old Billy”, din secolul al XIX-lea, care a trăit 62 de ani.

Indiferent de data nașterii unui cal sau a unui ponei, la înscrierea în competiții, vârsta acestuia se calculează începând cu data de 1 ianuarie, în emisfera nordică și cu 1 august, în emisfera sudică. Excepții se fac în cursele maraton, unde se ia în calcul vârsta reală și precisă a animalului.

Înălțimea cailor este măsurată de la sol până la cel mai înalt punct al greabănului, unde gâtul se unește cu spatele. Este utilizat acest punct pentru că este un punct stabil al anatomiei, spre deosebire de cap și gât, care se mișcă sus și jos în același timp cu corpul calului.

www.wikipedia.org/wiki/Cal

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la cele două texte.

SUBIECTUL I – Lectură și redactare**(30 de puncte)****a. Înțelegerea textului ficțional/nonficțional****10 puncte**

1. Precizează o trăsătură a personajului Doru, ilustrând-o cu o secvență semnificativă din textul A.

6 puncte

2. Menționează, într-un enunț, numele celui mai bătrân cal din lume, așa cum reiese din textul B.

4 puncte

b. Scriere despre textul ficțional/nonficțional**10 puncte**

Prezintă, într-un text de 100 – 150 de cuvinte, relația dintre două personaje, așa cum reiese din textul A.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea relației dintre personaje;
- ilustrarea cu o secvență comentată a relației dintre personaje, valorificând textul dat;
- adecvarea conținutului la cerință.

Vei primi 10 puncte pentru redactarea răspunsului la punctul b. (utilizarea unui stil adecvat cerinței – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 100 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea – Elemente de construcție a comunicării**(60 de puncte)**

1. Transcrie trei cuvinte care conțin vocale în hiat din secvența: *Apoi își continuă conversația cu calul Ralf, singura jucărie pe care o lua cu el în călătorii.* **6 puncte**
2. Selectează, din cele două texte-suport, trei termeni care fac parte din câmpul lexical al substantivului *cal*. **6 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvența: *Și-i povestea câte și mai câte, și-i sfătuia la fiecare pas, și nu o dată sfaturile lui îl scosese ră pe băiat din încurcătură.* **6 puncte**
4. Construiește câte un enunț cu fiecare dintre sinonimele cuvintelor subliniate în textul A: *adevărat, povestea.* **6 puncte**
5. Alcătuieste câte un enunț cu omonimele cuvintelor subliniate din următoarele secvențe: *Sunt și care trăiesc peste 40 de ani și Înălțimea cailor este măsurată de la sol.* **6 puncte**
6. Formulează un enunț în care cuvântul subliniat din secvența: *Adică se putea desface în două ca o nucă* să aibă o altă valoare morfologică, pe care să o precizezi. **6 puncte**
7. Notează un verb de conjugarea a III-a și unul de conjugarea a IV-a, identificate în textul A. **6 puncte**
8. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate, din următorul fragment: *Trunchiul, cu piept lat, se sprijină pe patru membre lungi.* **6 puncte**
9. Menționează cazul și funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvența: *Corpul calului este zvelt, iar gâtul este puternic și are coamă.* **6 puncte**
10. Scrie în litere numeralele din secvența: *Cel mai bătrân cal cunoscut a fost „Old Billy”, din secolul al XIX-lea, care a trăit 62 de ani.* **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de interculturalitate**(20 de puncte)**

Prezintă, într-un text de minimum 100 de cuvinte, un *animal din povești*, valorificând textele date și lecturile tale din literatura altor popoare.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- utilizarea a două moduri de expunere;
- valorificarea unei idei din literatura altor popoare, corespunzătoare cerinței date;
- adecvarea conținutului la cerință;

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 100 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa județeană/a municipiului București
Școli/secții cu predare în limba maghiară
17 martie 2018
Clasa a VII-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Totalul este de 120 de puncte.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Citește cu atenție următoarele texte:

A.

Pregătindu-se pentru începerea unui nou trimestru, bătrânul învățător făcea ordine în sertarul său. Erau acolo, teancuri-teancuri, tot felul de caiete: de compunere, de gramatică, de dictare...

În liniștea cancelariei, învățătorul le răsfoia pe îndelete, unul după altul, își arunca privirea pe câte un titlu, recitea câte o pagină, ba chiar și lucrări întregi. Erau multe caiete în care creionul roșu nu pășise niciodată și, răsfoindu-le, bătrânul învățător se bucura ca de o zăpadă proaspăt căzută, neatinsă. Lucrările acestea nu conțineau nicio greșală. Se aflau însă și câteva zgâriate parcă la sânge de creionul roșu, și când dădea cu ochii de ele bătrânul învățător ofta:

— Când s-or isprăvi toate aceste greșeli? Iată, o pagină întreagă fără niciun punct, fără nicio literă mare. Cuvintele curg șiroi, ca dintr-un robinet uitat deschis și se opresc, întâmplător, de-abia într-o băltoacă de cerneală. În altul, literele sunt sărite de la fiecare cuvânt și rândurile par ca niște garduri cu șipcile smulse... Stăpânul caietului de colo duce parcă o luptă neistovită cu gramatica, iar frazele îi ies înveșmântate anapoda, ca cineva îmbrăcat cu palton, dar cu picioarele desculțe...

Și astfel, răsfoind caiet după caiet, bătrânul învățător simți de la o vreme că a obosit și, fără să-și dea seama, își ridică ochelarii pe frunte. Așa, fără ochelari, literele se micșorară dintr-o dată, paginile se albiră ca prin farmec, greșelile subliniate cu roșu pieriră fără urmă. Într-adevăr, nicio greșală nu mai sângera privirea bătrânului învățător – niciuna! Uitând că nu mai are ochelarii la ochi, acesta începu să cerceteze cu uimire un caiet după altul, dar totul părea alb, neatins, ca o zăpadă proaspăt căzută, și o bucurie fără seamăn îi învăluia inima. Fără să-și dea bine seama ce se întâmplase, bătrânul învățător se cufundă, așadar, într-o dulce visare.

— Ce bine ar fi să fie așa! murmură el. Chiar de mâine, prima zi a trimestrului trei! Să nu mai fie nicio greșală de scriere în niciun caiet... Dar când se va întâmpla aceasta? Când?

... Fără ochelari, prin ceața ce învăluia astfel caietele, bătrânului învățător i se păru deodată că a și ajuns în acea vreme fericită. I se părea că au trecut nu clipe, nu zile, nici luni, ci ani și ani de când nu mai dăduse cu ochii de o greșală și că peste toate caietele școlarilor, peste absolut toate, se așternuse de mult zăpada scrierii corecte...

Mircea Sântimbrianu, *Recreația mare*

B.

Putem să ne identificăm cu personajele de ficțiune și cu acțiunile lor pentru că, în baza unui acord narativ, începem să trăim în lumea posibilă a poveștii lor ca și cum aceasta ar fi lumea noastră reală. [...] Am mai încercat să îi demonstrez prietenului meu că puterea unui personaj de ficțiune de a face oamenii să plângă depinde nu doar de calitățile sale, ci și de obiceiurile culturale ale cititorilor. [...] Textele de ficțiune nu adoptă niciodată drept cadru o lume total diferită de cea în care trăim noi, nici măcar dacă sunt basme sau literatură science-fiction. Chiar și în astfel de situații, dacă este menționată o pădure, se înțelege că e mai mult sau mai puțin asemănătoare pădurilor din lumea reală, în care copacii sunt de natură vegetală. [...] Pentru a fi în permanență conectați emoțional cu locuitorii unei lumi posibile, ficționale, e necesar să respectăm două cerințe: (1) trebuie să trăim în lumea posibilă ficțională ca și cum am trăi neîntrerupt într-un vis cu ochii deschiși și (2) trebuie să ne comportăm ca și cum am fi unul dintre personaje.

Umberto Eco, *Confesiunile unui tânăr romancier*

Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la cele două texte.

SUBIECTUL I – Lectură și redactare**(30 de puncte)****a. Înțelegerea textului ficțional/nonficțional****10 puncte**

1. Prezintă o dorință a personajului din textul A. 6 puncte
2. Precizează cine sunt *locuitorii unei lumi posibile, ficționale*, valorificând textul B. 4 puncte

b. Scriere despre textul ficțional/nonficțional**10 puncte**

Prezintă, într-un text de 150 – 200 de cuvinte, portretul personajului din textul A.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea unei trăsături morale și a unei trăsături fizice ale personajului;
- ilustrarea celor două trăsături cu câte o secvență comentată, menționând modalitatea de caracterizare;
- prezentarea relației dintre realitate și ficțiune în realizarea personajului.

Vei primi 10 puncte pentru redactarea răspunsului la punctul b. (utilizarea unui stil adecvat cerinței – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea – Elemente de construcție a comunicării**(60 de puncte)**

1. Scrie numărul de sunete din următoarele cuvinte: *făcea, deschis, chiar*. 6 puncte
2. Precizează mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format fiecare dintre cuvintele subliniate în textul A: *său, niciodată, învățător*. 6 puncte
3. Notează trei termeni din familia lexicală a verbului *a trăi*. 6 puncte
4. Alcătuiește un enunț cu o locuțiune/expresie identificată în textul A. 6 puncte
5. Numește câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al fiecăruia dintre cuvintele: *dulce, murmură* (din textul A) și *situații* (din textul B). 6 puncte
6. Selectează, din textele A și B, trei cuvinte cu sens figurat. 6 puncte
7. Rescrie enunțul: *În liniștea cancelariei, învățătorul le răsfoia pe îndelete*, astfel încât verbul să fie la diateza pasivă. 6 puncte
8. Menționează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în secvența: *Putem să ne identificăm cu personajele de ficțiune și cu acțiunile lor pentru că, în baza unui acord narativ, începem să trăim în lumea posibilă a poveștii lor ca și cum aceasta ar fi lumea noastră reală*. 6 puncte
9. Construiește câte un enunț în care cuvântul *personaj* să îndeplinească, pe rând, următoarele funcții sintactice: nume predicativ, complement indirect, atribut substantival. 6 puncte
10. Explică rolul cratimei în secvența: *Când s-or isprăvi toate aceste greșeli?*. 6 puncte

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de interculturalitate**(20 de puncte)**

Redactează un text, de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți prezinți opinia despre *rolul personajelor pozitive în crearea unor modele umane*, valorificând textele date și lecturile tale din literatura altor popoare.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- exprimarea unei opinii corespunzătoare cerinței date;
- enunțarea a două argumente care susțin opinia exprimată;
- dezvoltarea argumentelor, prin valorificarea unei opere din literatura română și a unei opere din literatura altor popoare;
- formularea unei concluzii adecvate.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**Etapa județeană/a municipiului București****Școli/secții cu predare în limba maghiară****17 martie 2018****Clasa a VIII-a****Variantă 1**

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Totalul este de 120 de puncte.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

Citește cu atenție următoarele texte:**A.**

*O carte-mi ține-ades tovărășie
și-a mai rămas pe rândurile ei,
ca pulberea de soare străvezie,
lumina unui gând din ochii tăi.*

*Din când în când, cu buzele-o ating
căldura mâinii tale s-o culeg,
și bucurii trecute să-nțeleg
eu nu-ndrăznesc, de teamă să nu plâng.*

*Stau astfel vremea fără s-o mai număr;
mă-nșală visul bun și mă gândesc
că-mi urmărești lectura peste umăr,
și, dacă taci, e pentru că citesc.*

Magda Isanos, *Lectura***B.**

Mi se adresează de multe ori întrebarea: cine mai are nevoie azi de literatură? Iată răspunsul meu: toți avem nevoie de literatură, dar nu știm că avem nevoie. Cu sute de ani în urmă, marinarii care călătoreau pe mări și oceane vreme îndelungată se îmbolnăveau de o boală misterioasă: le apăreau pete pe față și pe picioare, le sângerau gingiile, deveneau hidoși. Nimeni nu cunoștea cauza. După mult timp avea să se afle că boala – numită scorbut – era provocată de absența vitaminei C din alimentația marinarii (care, prin forța împrejurărilor, mâncau pesmeți, pastramă, dar nu și fructe și legume proaspete). Într-o situație asemănătoare ne aflăm noi. Ne facem tot mai urâți și nu înțelegem de ce. Oamenii care citesc sunt frumoși. Lectura nu schimbă, bineînțeles, plastica feței. Designul fizionomiei rămâne mereu același pe care îl avem din naștere. Dar chipul unui om cultivat iradiază noblețe, se înconjoară de un fel de aureolă ușor de recunoscut.

Alex Ștefănescu, *Mesaj către tineri. Redescoperiți literatura***Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la cele două texte.****SUBIECTUL I – Lectură și redactare****(30 de puncte)****a. Înțelegerea textului ficțional/nonficțional****10 puncte****1. Transcrie două figuri de stil diferite din textul A, precizând felul lor.****4 puncte****2. Explică, în 50-80 de cuvinte, semnificația următoarei secvențe, extrase din textul B: *Oamenii care citesc sunt frumoși. Lectura nu schimbă, bineînțeles, plastica feței. Designul fizionomiei rămâne mereu același pe care îl avem din naștere. Dar chipul unui om cultivat iradiază noblețe, se înconjoară de un fel de aureolă ușor de recunoscut.*****6 puncte**

b. Scriere despre textul ficțional/nonficțional**10 puncte**

Redactează un text, de 150 – 200 de cuvinte, în care să prezinți semnificația textului A., pornind de la versul *O carte-mi ține-ades tovărășie*.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea semnificației textului dat;
- comentarea a două secvențe poetice sugestive pentru semnificația poeziei;
- adecvarea conținutului la cerință.

Vei primi 10 puncte pentru redactarea răspunsului la punctul b. (utilizarea unui stil adecvat cerinței – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea – Elemente de construcție a comunicării**(60 de puncte)**

1. Selectează, din textul A, trei cuvinte care conțin diftongi diferiți. **6 puncte**
2. Explică modul de formare a unui cuvânt obținut prin conversiune și a unui cuvânt obținut prin derivare din secvența: *ca pulberea de soare străvezie, / lumina unui gând din ochii tăi*. **6 puncte**
3. Identifică trei termeni din câmpul semantic al *lecturii*. **6 puncte**
4. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul cuvintelor subliniate în textul A. **6 puncte**
5. Scrie un enunț cu omonimul cuvântului *mai* din secvența: *Ne facem tot mai urâți*. **6 puncte**
6. Precizează valoarea morfologică a cuvintelor subliniate în secvența: *O carte-mi ține-ades tovărășie*. **6 puncte**
7. Menționează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: *Cu sute de ani în urmă, marinarii care călătoreau pe mări și oceane vreme îndelungată se îmbolnăveau de o boală misterioasă*. **6 puncte**
8. Realizează expansiunea părții de propoziție subliniate în secvența: *Într-o situație asemănătoare ne aflăm noi*, precizând felul propoziției subordonate obținute. **6 puncte**
9. Transcrie propoziția subordonată din fraza: *mă-nșală visul bun și mă gândesc că-mi urmărești lectura peste umăr*, menționând felul acesteia. **6 puncte**
10. Motivează rolul semnului de întrebare în următoarea secvență: *cine mai are nevoie azi de literatură?* **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de interculturalitate**(20 de puncte)**

Redactează un text, de minimum 150 de cuvinte, în care să-ți exprimi opinia despre *importanța lecturii* unor cărți din spații culturale diferite.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- exprimarea unei opinii corespunzătoare temei date;
- enunțarea a două argumente care susțin opinia exprimată;
- dezvoltarea argumentelor prin valorificarea celor două texte date și a experienței tale de lectură;
- formularea unei concluzii adecvate.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.